

Jesaja 27

- 1 Op die dag zal de HEERE vergelding doen met Zijn hard, groot en sterk zwaard aan de Leviathan, de snelle slang, ja, de Leviathan, de kronkelende slang; Hij zal het monster dat in de zee is, doden.
- 2 Op die dag zal er een wijngaard zijn van bruisende wijn; zing ervan in beurtzang!
- 3 Ik, de HEERE, bescherm hem, elk ogenblik bevochtig Ik hem. Opdat de vijand hem niet kan beschadigen, bescherm Ik hem nacht en dag.
- 4 Grimmigheid is er bij Mij niet: wie zou Mij als een doorn en distel de strijd laten aanbinden, zodat Ik hem zou aanvallen en hem tegelijk zou verbranden?
- 5 Laat men zich liever aan Mijn macht vastklampen, laat men vrede met Mij sluiten; vrede moet men met Mij sluiten.
- 6 In de dagen die komen, zal Jakob wortel schieten, Israël zal bloeien en groeien en zij zullen het wereldoppervlak met vruchten vervullen.
- 7 Heeft Hij hem geslagen zoals Hij hem geslagen heeft die hem sloeg? Is hij gedood zoals zijn gesneuvelden sneuvelden?
- 8 Door hem op te jagen, te verdrijven, hebt U met hem een rechtszaak gevoerd. Hij heeft hem verdreven door Zijn harde wind, op de dag van de storm uit het oosten.
- 9 Daarom zal hierdoor de ongerechtigheid van Jakob verzoend worden. Dit is de volle vrucht: dat Hij zijn zonde zal wegdoen, wanneer Hij alle altaarstenen zal maken als stukgeslagen kalksteen; geen gewijde paal of wierookaltaar zal blijven staan.
- 10 Want de versterkte stad zal een eenzame plek zijn en de woningen leeg en verlaten als de woestijn. Daar zullen kalveren grazen, en daar zullen ze neerliggen en haar takken kaal eten.
- 11 Zijn haar twijgen verdord, dan worden ze afgebroken. Vrouwen komen en steken ze aan. Het is immers niet een volk met inzicht. Daarom zal zijn Maker Zich er niet over ontfermen, en zijn Formeerder zal het geen genade bewijzen.
- 12 Op die dag zal het gebeuren dat de HEERE de aren zal uitkloppen vanaf de rivier tot aan de Beek van Egypte; en ú, Israëlieten, zult worden opgeraapt, één voor één.
- 13 Op die dag zal het gebeuren dat op een grote bazuin geblazen zal worden. Dan zullen zij komen die verloren waren in het land van Assyrië, die verdreven waren naar het land Egypte. En zij zullen zich voor de HEERE neerbuigen op de heilige berg in Jeruzalem.

De slang als macht achter de machten.

Jesaja 24 t/m 27 vormt een eenheid. Het heeft zelfs een naam gekregen van de onderzoekers: *De Apocalyps van Jesaja*. Wellicht heeft het die naam te danken aan de Leviathan, een watermonster met zeven koppen. In dit gedeelte van Jesaja wordt door God een Bijbelse Toekomstverwachting gegeven, die anders is dan anders. In plaats van zichtbare en tastbare machten en gebeurtenissen in de geschiedenis aan te wijzen – zoals Assur of Babel of de ballingschap – wordt ons oog getrokken naar de onzichtbare machten achter de machten. Zo werden we ons in Jesaja 24:21 ervan bewust dat er zich niet alleen op aarde maar *ook in de hemel een strijd* voordoet. Jesaja 25:8 spreekt de sterke verwachting uit van *de opstanding uit de dood*. Ook iets wat zich aan ons oog onttrekt. Jesaja 26:1 ziet de gelovigen als kwetsbare mensen. Maar ze genieten wel de bescherming van de gerechtigheid, wat aanvoelt als de muren en poorten van een sterke stad. In Jesaja 27:1 zien we de macht van de satan achter de machten. Wat is het geval? God voorspelt dat het op een goede dag volstrekt over is met de Leviathan. Jesaja 27:1 *Op die dag zal de HEERE vergelding doen met Zijn hard, groot en sterk zwaard aan de Leviathan, de snelle slang, ja, de Leviathan, de kronkelende slang; Hij zal het monster*

dat in de zee is, doden. God zal persoonlijk dat monster de kop afhakken, zodat alle leven er voorgoed uitvloeit. De Leviathan treffen we voor het eerst aan in de Ugaritische geschriften van 1400 v Chr. We zien een watermonster met zeven koppen. Maar het is niet het verleden waardoor we enig zicht krijgen op de bedoeling van dit Bijbelvers en de achtergrond van deze snelle slang, zoals hij ook genoemd wordt. Het is in het boek Openbaring dat we dit zevenkoppige monster tegenkomen. Openbaring 13:1 *En ik zag uit de zee een beest opkomen, dat zeven koppen en tien hoorns had, en op zijn hoorns waren tien diademen, en op zijn koppen een godslasterlijke naam.* Het blijkt de macht achter de zichtbare macht van de koning te zijn, die de strijd aanbindt tegen God en Zijn volk opneemt. Verderop in dit hoofdstuk van Openbaring wordt het dier ook wel *de draak* genoemd. We weten dat het woord, dat uit het Hebreeuws met *slang* vertaald is ook met *draak* vertaald kan worden. Uit Openbaring 12 wordt duidelijk wie hier mee wordt aangeduid: De satan. Openbaring 12:9 *En de grote draak werd neergeworpen, namelijk de oude slang, die duivel en satan genoemd wordt, die de hele wereld misleidt.* De satan is *de slang* of *de draak* die de persoon – die op dat moment de macht heeft op aarde – ingeeft om zich tegen God en Zijn volk Israel te keren. Openbaring 13:7 *En het beest werd macht gegeven om oorlog te voeren tegen de heiligen en om hen te overwinnen, en hem werd macht gegeven over elke stam, taal en volk.* Niet alleen het boek Openbaring, maar ook in Daniël maakte de HEERE gebruik van het watermonster om de geestelijke macht achter de machten te verbeelden. Daniël 7:2,3 *Daniël nam het woord en zei: 's Nachts in mijn visioen keek ik toe, en zie, de vier winden van de hemel zweepten de grote zee op, en vier grote dieren stegen op uit de zee, die van elkaar verschilden.*

De Leviathan als macht achter de machthebber op aarde.

In Jesaja 24 t/m 27 geeft de HEERE een Bijbelse Toekomstverwachting.

Ieder mens die zich met de Bijbelse Toekomstverwachting bezig houdt stelt de vragen WANNEER en WAAR. Het is niet altijd gemakkelijk door Schrift met Schrift te vergelijken de antwoorden op deze vragen te vinden. Soms wijst *de verwachting* met bepaalde termen het moment van *vervulling* aan. Ook kan het gebeuren dat vanuit de toekomst een link met een Bijbelgedeelte wordt gelegd, zoals hier. Met de overwinning op geestelijke machten van *de dood* en *de zonde* en *de macht van het kwaad*, *de satan* verwijst de HEERE naar de tijd van de komst van de Messias Jezus Christus. Het vreemde is dat de meeste mensen zich er totaal niet van bewust zijn dat deze machten achter onze werkelijkheid zitten; sterker ze oefenen ook nog een bijzonder sterke en negatieve invloed uit. Het is

de Bijbel waardoor we oog krijgen voor deze machten. Genesis 3 leert ons hoe ze onze wereld binnenkwamen, namelijk door *de zondeval*. En uit het Nieuwe Testament kunnen we opmaken hoe ze vervolgens deze wereld weer uitgewerkt worden door de Heere Jezus Christus. Hij kwam *om de werken van de duisternis zou verbreken*. 1 Johannes 3:8 Ook kwam Hij *om Gods volk te bevrijden van zonden*. Mattheus 1:21 .. *u zult Hem de Naam Jezus geven, want Hij zal Zijn volk zalig maken van hun zonden*. Omdat Christus – door Zijn lijden en sterven dat Hij onschuldig droeg aan het kruis van Golgotha – onze schuld wegnam, dat was de oorzaak kon Hij ook het sanctie, de dood wegnemen. De dood wordt gezien als *de laatste vijand*. 1 Korintiërs 15:26 *De laatste vijand die tenietgedaan wordt, is de dood*. Altijd weer komt de vraag naar voren wat nu het meest beslissend is; de zichtbare wereld of de onzichtbare wereld van waaruit – in dit geval – zo'n sterke negatieve invloed wordt uitgeoefend op de mensen en de volken. Bijbels gezien is het antwoord: de onzichtbare wereld is beslissend. Dat mag in negatieve zin het geval zijn, maar zeker ook als we letten op de positieve invloeden. Niet voor niets tekent God de rechtvaardigen in Jesaja 26 *als de muren en de poorten van de stad*. De gerechtigheid van God is een ware bescherming voor de gelovige mensen, vele malen belangrijker en sterker dan muren van steen en poorten van hout. Jesaja 26:1 *Wij hebben een sterke stad, God stelt heil tot muren en vestingwallen*. Ook het Nieuwe Jeruzalem, dat uit de hemel nederdaalt wordt getekend met muren en poorten, maar bestaat feitelijk uit de gerechtigheid en heiligheid waardoor Gods volk – de bruid van Christus bestaande uit de Joden en de heidenen – met elkaar leeft en met God. God doet er soms nog een schepje bovenop. God en het Lam verlichten de stad zo goed dat de zon feitelijk overbodig is. Openbaring 21:23 *En de stad heeft de zon en de maan niet nodig om haar te beschijnen, want de heerlijkheid van God verlicht haar, en het Lam is haar lamp*. Het zal ons langzamerhand duidelijk zijn dat de zon verbleekt bij de gerechtigheid die God ons schenkt dankzij het verlossingswerk van de Heere Jezus. Het is goed om oog te hebben voor het grote belang van de zaken die we niet kunnen zien. Maar we moeten dit niet overdrijven. Sommige mensen gaan zo ver dat ze een volstrekt geestelijk idee over de toekomst ontwikkelen, alsof de nieuwe schepping geen vissen en koeien en landbouw en mensen met een echt lichaam zou kennen. Dat is ook niet juist. God leert ons met twee woorden spreken: Het meest fundamenteel is dat de relatie van alle mensen op de nieuwe aarde met God door Christus en de Heilige Geest en met elkaar rechtvaardig en goed is. Verder is er een nieuwe schepping met echte steden, landbouw en visserij en mensen die bij allerlei volken behoren, met een bijzondere positie voor de gelovigen uit Israel.

Het Nieuwe Testament ons leert denken in termen van 'het reeds en het nog niet'.

We zijn ons ervan bewust dat het Nieuwe Testament ons leert denken in termen van 'het reeds en het nog niet'. De eerste klap wordt door God uitgedeeld aan de geestelijke machten door de dood

en de opstanding van de Heere Jezus. De definitieve dreun wordt gegeven bij de wederkomst van Christus. Het is opmerkelijk dat de HEERE via Jesaja 24 t/m 27 als antwoord op de vraag WANNEER? zegt: 'Wanneer het nieuwe Jeruzalem neerdaalt op aarde.' De aanwijzing die de doorslag geeft, is die van *het afwissen van de tranen van de ogen*. Jesaja 25:8 *Hij zal de dood voor altijd verslinden, de Heere HEERE zal de tranen van alle gezichten afwissen en de smaad van Zijn volk wegnemen van heel de aarde, want de HEERE heeft gesproken*. Het is juist deze zinsnede waarmee de Heere de link legt met Openbaring 21:4 *En God zal alle tranen van hun ogen afwissen, en de dood zal er niet meer zijn; ook geen rouw, jammerklacht of moeite zal er meer zijn. Want de eerste dingen zijn voorbijgegaan*. Op het moment waarop we het WANNEER hebben vastgesteld, wordt ook de locatie zichtbaar. God heeft het antwoord op de vraag naar het WAAR met '*de berg van de HEERE*'. Dat is de locatie waar het Nieuwe Jeruzalem neerdaalt op aarde. Openbaring 21:10 *En hij voerde mij weg in de geest op een grote en hoge berg en liet mij de grote stad zien, het heilige Jeruzalem, dat neerdaalde uit de hemel, bij God vandaan*. Het zal niemand verbazen dat *de berg van de HEERE* in Jesaja 24 t/m 27 een hoofdrol speelt. Zie de volgende opsomming. Tenslotte staat de vaste uitdrukking '*op die dag*' voor het scharnierpunt waarop het laatste oordeel over de goddelozen omgezet wordt naar de definitieve verlossing van de rechtvaardigen. De term '*op die dag*' komt in elk van de vier hoofdstukken voor, zie het staatje over *de berg van God*.

De berg van de HEERE God.

God troont op de berg in het midden van de stad, Zijn volk.

Jesaja 24:21-23 *Op die dag zal het gebeuren dat de HEERE de legermacht van de hoogte in de hoogte en de koningen van de aardbodem op de aardbodem zal straffen. Zij zullen verzameld worden als gevangenen in een kerker, zij zullen opgesloten worden in een gevangenis, maar na vele dagen zal er weer naar hen omgezien worden. De volle maan zal rood worden van schaamte, de gloeiende zon zal beschaamd worden, als de HEERE van de legermachten zal regeren op de berg Sion, en in Jeruzalem; en voor Zijn oudsten zal er heerlijkheid zijn.*

Jesaja 25:6-10 *De HEERE van de legermachten zal op deze berg voor alle volken een feestmaal met uitgelezen gerechten aanrichten, een feestmaal met gerijpte wijnen, met uitgelezen gerechten vol merg, met gezuiverde gerijpte wijnen. En Hij zal op deze berg verslinden de sluijer waarmee het gezicht van alle volken omsluit is, en de bedekking waarmee alle naties bedekt zijn. Hij zal de dood voor altijd verslinden, de Heere HEERE zal de tranen van alle gezichten afwissen en de smaad van Zijn volk wegnemen van heel de aarde, want de HEERE heeft gesproken.*
Op die dag zal men zeggen: Zie, Dit is onze God; wij hebben Hem verwacht, en Hij zal ons verlossen. Dit is de HEERE, wij hebben Hem verwacht,

	wij zullen ons verheugen en verblijden in Zijn heil. Want de hand van de HEERE zal rusten op deze berg.
Jesaja 25:9,10	<i>Op die dag</i> zal men zeggen: Zie, Dit is onze God; wij hebben Hem verwacht, en Hij zal ons verlossen. Dit is de HEERE, wij hebben Hem verwacht, wij zullen ons verheugen en verblijden in Zijn heil. <i>Want de hand van de HEERE zal rusten op deze berg.</i>
Jesaja 26:1-3	<i>Op die dag</i> zal dit lied gezongen worden in het land Juda: <i>Wij hebben een sterke stad</i> , God stelt heil tot muren en vestingwallen. Doe de poorten open, zodat het rechtvaardige volk kan binnengaan, dat de trouw bewaart. Het is Uw vaste voornemen: U zult volkomen vrede bewaren, want men heeft op U vertrouwd.
Jesaja 27:13	<i>Op die dag</i> zal het gebeuren dat op een grote bazuin geblazen zal worden. Dan zullen zij komen die verloren waren in het land van Assyrië, die verdreven waren naar het land Egypte. En zij zullen zich voor de HEERE neerbuigen op de heilige berg in Jeruzalem.

De Heere Jezus heeft de satan overwonnen.

Feitelijk zijn er twee momenten waarop God de duivel verslaat. Dit gebeurt op het moment waarop Christus de schuld van de wereld draagt aan het kruis van Golgotha. Feitelijk is de zonde van de mens de oorzaak van de greep die de satan op het leven van deze wereld heeft gekregen. We hebben onze oren te luisteren gelegd bij Gods tegenstander. Door naar hem te luisteren zijn we in zijn macht gekomen. We denken terug aan *de zondeval* van de eerste mensen Adam en Eva in het Paradijs. De satan beschikte over twee wapens waarmee hij ons vanaf dat moment gegijzeld hield: dat was de zonde en de dood. Door als mens onschuldig de straf van God te dragen – het oordeel te ondergaan – kan Christus alle mensen bevrijden die hun toevlucht zoeken bij Hem. Dankzij de Heere Jezus is er vergeving van zonden en de belofte van de opstanding uit de dood. De Hebreeënschrijver leert ons dat de Heere Jezus op die manier ons uit de greep van de satan heeft bevrijd. Hebreeën 2:14,15 *Omdat nu die kinderen van vlees en bloed zijn, heeft Hij eveneens daaraan deel gehad om door de dood hem die de macht over de dood had – dat is de duivel – teniet te doen, en allen te verlossen die door angst voor de dood gedurende heel hun leven aan slavernij onderworpen waren.* Volgens Johannes is Christus gekomen om de satan te verslaan. 1 Johannes 3:8 *Hiertoe is de Zoon van God geopenbaard, dat Hij de werken van de duivel verbreken zou.* Deze opmerking van Johannes wordt bevestigd door de Evangelieën, waaruit de strijd van Christus tegen de boze machten met handen te tasten is. Zo bevrijdt de Heere alle mensen die geplaagd worden door de demonen. Wanneer de Heere in opspraak gebracht wordt door de Farizeeën: ‘dat Hij door de macht van Beëlzebul de wonderen doet’, is de Heere furieus. Het feit dat de Heere Jezus de satan en de demonen de baas is, geeft aan dat Hij hem gebonden heeft. Marcus 3:27 *Niemand kan het huis van een sterke binnengaan en zijn huisraad roven, als hij niet eerst de sterke bindt; en dan kan hij zijn huis leegroven.*

De strijd van Jezus tegen de satan.

Christus heeft door Zijn verzoenend lijden en sterven aan het kruis van Golgotha in principe voor ieder mens de bevrijding uit de greep van de boze gerealiseerd. Ondanks het feit dat de satan beslissend verslagen is, is hij door Christus nog niet definitief vernietigd. De Bijbel leert ons denken in termen van *'het reeds en het nog niet.'* Voor ieder mens is er in principe de mogelijkheid geopend op bevrijding uit de greep van de satan en een leven met Christus en de Geest in de genade en de kracht van God. We weten dat Christus de satan – met de Hemelvaart – per direct uit de hemel gezet heeft. Openbaring 12:9 Dit neemt niet weg dat hij tegen het eind van de tijd – in de eindtijd – ruimte krijgt van God. Hij zal zich dan manifesteren als de duistere macht achter *de antichrist* en *de wereldwijde strijd tegen Israel*. Op een goed moment – niet lang daarna – zal God ingrijpen en zal de satan definitief verwezen worden naar de hel. Openbaring 20:10 *En de duivel, die hen misleidde, werd in de poel van vuur en zwavel geworpen, waar ook het beest en de valse profeet reeds zijn. En zij zullen dag en nacht gepijnigd worden in alle eeuwigheid.*

De wijngaard de metafoor voor het volk van God uit Israel en de volken.

Wanneer we Jesaja 24 t/m 27 de revue laten passeren, zien we dat God door Christus alles gedaan heeft om de machten achter de machten te verslaan: de zonde, de dood en de duivel. Wanneer we oog hebben voor de zaken waar de gelovige van bevrijd is, is het ook goed om te zien wat er voor in de plaats is gekomen: een gelovig en eerlijk leven uit de vergeving van de zonden door de kracht en de wijsheid van de Heilige Geest. Dat *goede nieuws* wordt verteld aan alle Joden die het horen willen. Het getal van de Joodse gelovigen loopt volgens Jakobus zeker in de tienduizenden (Handelingen 21:20), maar wanneer Israel het Evangelie vrij breed afwijst, gaan de apostelen ermee naar de volken. Ook ditmaal is *de wijngaard* de metafoor voor het volk van God uit Israel en de volken waarmee God de gelovigen die vruchten van de Geest dragen, vergelijkt. Jesaja 27:2 *Op die dag zal er een wijngaard zijn van bruisende wijn; zing ervan in beurtzang!* De gelovigen mogen zich wereldwijd veilig voelen binnen de beschermende ring van Gods genade. Dat zegt de HEERE ook toe bij monde van de profeet, dat Hij Zijn wijngaard – de gelovigen uit Israel en de volken – beschermt. Niet alleen draagt de HEERE zorg voor de groei door in het beeld van de wijngaard voor voldoende water te zorgen. Het is inderdaad Gods genade en kracht waardoor de gelovigen leven. Vanuit de levende relatie met de Allerhoogste brengt ons leven vruchten voort die aan de bekering beantwoorden. Niet alleen draagt God zorg voor de groei van ieder gelovig mens, maar ook houdt Hij het kwaad ver van ons. Jesaja 27:3 *Ik, de HEERE, bescherm hem, elk ogenblik bevochtig Ik hem. Opdat de vijand hem niet kan beschadigen, bescherm Ik hem nacht en dag.*

De wijngaard en het verbranden van onkruid

Natuurlijk zijn er ook *doorns en distels* die de wijngaard bederven. Het zijn mensen die ogenschijnlijk goed begonnen, maar het na verloop van tijd zwaar laten afweten. In plaats van vruchten van het evangelie vertonen zij zich eerder als onkruid wat de wijngaardenier liever kwijt dan rijk is. God is op zich niet gauw geërgerd, maar we moeten het niet te gek maken. In dat geval haalt Hij de afvallers er

tussenuit. Hij zorgt ervoor dat we nooit meer last hebben van zulke personen. Jesaja 27:4 *Grimmigheid is er bij Mij niet: wie zou Mij als een doorn en distel de strijd laten aanbinden, zodat Ik hem zou aanvallen en hem tegelijk zou verbranden?* Zover hoeft het echter niet te komen. Veel beter is het alternatief dat God biedt. Laten de afvallers zich bekeren en hun leven veranderen. Die mensen doen er verstandig aan bij de HEERE God hun toevlucht te zoeken. In dat geval schenkt God hun vrede en wordt alles met de mantel van de liefde bedekt. Jesaja 27:5 *Laat men zich liever aan Mijn macht vastklampen, laat men vrede met Mij sluiten; vrede moet men met Mij sluiten.*

De olijfboom als metafoor voor het volk van God uit gelovige Joden en niet-Joden.

De tijd waar het hier over gaat, is *de tijd tussen de Hemelvaart en de wederkomst van Christus*. Het evangelie dat vanuit Jeruzalem in eerste instantie voor de Jood, maar later ook aan de Griek' – oftewel aan alle volken op de hele wereld – wordt verteld. In zekere zin zien we de wijngaard – die zich aanvankelijk tot Israel beperkt – zich wereldwijd verbreiden in de groei en de bloei van christenen en christelijke gemeenschappen van alle talen en culturen. Het is Bijbels om de gelovigen uit de volken samen met de gelovigen uit Israel als één volk te zien. Paulus is zo iemand die ons dit leert met de *metafoor van de olijfboom, het symbool van Israel*. Als hij spreekt van de takken die weggebroken worden – de Joden – en van de takken die geënt wordt op de open plaatsen – de gelovigen uit de volken – leert hij ons naar Israel als Gods ene volk te kijken. Romeinen 11:17,18 *Als nu enige van die takken afgerukt zijn, en u, die een wilde olijfboom bent, in hun plaats bent geënt en mede deel hebt gekregen aan de wortel en de vettigheid van de olijfboom, beroem u dan niet tegenover de takken. En als u zich beroemt: U draagt de wortel niet, maar de wortel u.* In die zin is het niet verkeerd om net te doen alsof het volk Israel het wereldoppervlak met zijn vruchten vult. Jesaja 27:6 *In de dagen die komen, zal Jakob wortel schieten, Israël zal bloeien en groeien en zij zullen het wereldoppervlak met vruchten vervullen.* In die zin is het beeld van de berg van de HEERE en de toestroom van de volken reeds zichtbaar na de komst van de Heere Jezus en de uitstorting van de Heilige Geest. Jesaja 2:3 *Vele volken zullen gaan en zeggen: Kom, laten wij opgaan naar de berg van de HEERE, naar het huis van de God van Jakob; dan zal Hij ons onderwijzen aangaande Zijn wegen, en zullen wij Zijn paden bewandelen. Want uit Sion zal de wet uitgaan, en het woord van de HEERE uit Jeruzalem.* Feitelijk leest de kerk het Nieuwe Testament als een noodzakelijke aanvulling van het Oude Testament. Gods toezegging van het nieuwe verbond waarbij Hij Zijn volk zou reinigen van hun zonden en een nieuw hart zou geven door de werking van de Heilige Geest, was in eerste instantie bedoeld voor het volk Israel. Met de toezegging van *de vergeving van de zonden en de Heilige Geest* was er altijd de belofte van *terugkeer naar land van de belofte en het herstel van de eenheid van Israel*. Zie Jeremia 31:31 e.v. en Ezechiël 36. Wat niemand verwacht had, gebeurt: Israel slaat Gods uitgestoken hand af. Jezus Christus, in Wie de belofte van de komende Messias werkelijkheid is geworden, werd door de Joodse gemeenschap niet aanvaard. Sterker, Hij werd afgewezen en overgeleverd aan de Romeinen die Hem gekruisigd hebben.

Joden en heidenen hebben de Heere Jezus Christus nodig om verlost te worden.

Door Jezus Christus is er vrede tussen Israël en de gelovigen uit de volken

Ondanks dat wordt het Evangelie toch in eerste instantie aan de Joodse gemeenschap verteld. Handelingen 2. Ook heeft het enige vrucht. Wanneer het Evangelie bij de Joodse gemeenschap echter op brede afwijzing stuit, gaan de apostelen er mee naar de volken. Handelingen 13:46,47 Volgens Paulus is het Joodse volk door de verbreking van het Oude Verbond een volk net als alle andere volken. Net als de gelovigen uit de volken moet ook de mensen met een Joodse achtergrond het volledig hebben van de genade en Geestkracht van God door de Heere Jezus. Hoewel er natuurlijk verschillen blijven tussen God oude volk Israel en de gelovigen uit de volken, zijn we – of we nu van de Joden en de niet-Joden afstammen – God even dankbaar voor de redding door de Heere Jezus, een verlossing die nodig was voor goddelozen en zondige mensen.

God voorziet straf voor Israel terwijl de volken het Evangelie aannemen.

Voor Israel breekt er een moeilijk tijd aan op het moment waarop God Zich met het Evangelie wendt tot de heidenvolken. De Heere Jezus had al laten merken dat de afwijzing van Hem als Verlosser en Heere de Joodse gemeenschap duur zou komen te staan. In Lucas 19 kondigt de Heere het vonnis aan, waarmee God de Joodse gemeenschap van de tijd van Jezus zou straffen: de verwoesting van de tempel. Lucas 19:41-44 *En toen Hij dichtbij kwam en de stad zag, weende Hij over haar. Hij zei: Och, dat u ook nog op deze uw dag zou onderkennen wat tot uw vrede dient! Nu echter is het verborgen voor uw ogen. Want er zullen dagen over u komen dat uw vijanden een wal rondom u zullen opwerpen, u zullen omsingelen en u van alle kanten in het nauw zullen brengen. En zij zullen u met de grond gelijkmaken en uw kinderen in u verpletteren. Ook zullen zij in u geen steen op de andere steen laten, omdat u het tijdstip waarop er naar u omgezien werd, niet hebt onderkend.* God heeft in het jaar 70 n Chr. dit vonnis voltrokken toen de Romein Titus Jeruzalem innam en ook de tempel verwoestte. De mensen met een Joodse achtergrond werden de diaspora ingejaagd.

Triomfboog waarop afbeelding van de optocht met de zevenarmige kandelaar door Rome.

In 135 n Chr. is er nog een verwoede poging gedaan door Bar Kochba om het tijd te keren, maar dit werkte eerder averechts. Vanaf dat moment werd het zelfs verboden voor de Joden om in Jeruzalem te wonen. Veel mensen van Joodse komaf zullen zich afvragen waarom God hen zo hard heeft aangepakt. Voor het gevoel van veel Joodse mensen pakt God Zijn eigen volk veel harder aan dan de volken, waarvan ze zoveel te lijden hebben gehad. Maar de HEERE spreekt dat tegen. Jesaja 27:7 *Heeft Hij hem geslagen zoals Hij hem geslagen heeft die hem sloeg? Is hij gedood zoals zijn gesneuvelden sneuvelden?* God heeft wat genoemd wordt *een rechtszaak* met Zijn volk. Er zijn een aantal aanklachten tegen Zijn volk ingediend. De meeste daarvan zijn gehonoreerd en het volk moet boeten voor alles wat ze in sociale en religieuze zin hebben misdaan. Opmerkelijk is dat er een soort

van religieuze blokkade was om Jezus als Messias te aanvaarden. Het is niet zo dat Israel op dat moment ogenschijnlijk op ernstige overtredingen van de geboden van God werd aangesproken. De botsing tussen de Heere Jezus en de Schriftgeleerden kwam voort uit de stelselmatige weigering van de Joodse gemeenschap om hun inzichten op basis van de Bijbel door Jezus' optreden en Persoon te wijzigen. Op het punt van *de sabbat en de vraag of de Messias de Zoon van God was en op welke wijze de verlossing tot stand zou komen* was er een enorm verschil van inzicht dat niet overbrugd kon worden. Toch stelt de Heere hen zeer relevante vragen op dit punt. Marcus 12:35-37 De vereenzelviging met de tempel door de Heere Jezus – wat feitelijk in Zijn sterven en opstanding gestalte kreeg – werd gezien als een aanval op het hart van het Joodse geloof. Johannes 2:19 *Jezus antwoordde en zei tegen hen: Breek deze tempel af en in drie dagen zal Ik hem laten herrijzen.* Naast de frontale afwijzing van Jezus als Messias en de pertinente weigering ook maar iets van Zijn zienswijze te overwegen laat staan aan te nemen, gaat de botsing hart tegen hart omdat men meent *door het doen van de wet rechtvaardig te kunnen worden.* Dit is niet alleen iets wat men gezien de geschiedenis van de verbondsbreuk bij voorbaat zou moeten opgeven, maar het leidt ook tot vergaande schijnheiligheid en wetticisme. Onder het mom van het geloof wordt het eigen belang gediend. Marcus 7:11 *Hoewel sommige Farizeeën in het geheim aanhangers van de Heere waren, bleef de meerderheid de Heere Jezus en het Evangelie afwijzen. Het kwam het volk op een forse straf te staan. Jesaja 27:8 Door hem op te jagen, te verdrijven, hebt U met hem een rechtszaak gevoerd. Hij heeft hem verdreven door Zijn harde wind, op de dag van de storm uit het oosten.* Niet alleen liet God Jeruzalem en de tempel verwoesten in het jaar 70 na Chr. maar ook heeft Hij – zij het voor een deel – het hart van de Joodse gemeenschap verhard. Romeinen 11.

De verwoesting van Jeruzalem.

Het is immers niet een volk met inzicht.

God wil het kwaad met wortel en tak uitroeien. De HEERE verwacht veel van het vonnis wat Hij uitvoert met de verwoesting van Jeruzalem en de diaspora, waardoor Hij de Joodse gemeenschap over de wereld verspreidt. Op die manier is de eerste stap naar een herstel van de verhouding gezet, namelijk als God het kwaad wegdoet. Uiteindelijk is het verzet van Israel tegen God – ook als het zich vermomt met een vroom gezicht – afgodendienst. Het Joodse volk wil perse op zijn eigen manier God vertrouwen en dienen en weigert elk aanbod om de tegenwerpingen op zijn minst serieus te overdenken, ver van zich. Eigen religiositeit is niet veel anders dan afgodendienst. Jesaja 27:9 *Daarom zal hierdoor de ongerechtigheid van Jakob verzoend worden. Dit is de volle vrucht: dat Hij zijn zonde zal wegdoen, wanneer Hij alle altaarstenen zal maken als stukgeslagen kalksteen; geen gewijde paal of wierookaltaar zal blijven staan.* Het gaat natuurlijk over Jeruzalem; dat is de versterkte stad die op hoogtijdagen zijn inwonersaantal zag verdubbelen, maar op het moment dat Gods vonnis is voltrokken, zal het een eenzame plek zijn. De huizen zijn veelal verlaten. Tussen de ruïnes grazen de kalveren. Ze vreten de takken van omgevallen bomen kaal. Jeruzalem heeft inderdaad zijn hoogtepunten gekend, maar zeker ook zijn dieptepunten toen het de tol betaalde van een leven dat tegen God indruiste. Jesaja 27:10 *Want de versterkte stad zal een eenzame plek zijn en de woningen leeg en verlaten als de woestijn. Daar zullen kalveren grazen, en daar zullen ze*

neerliggen en haar takken kaal eten. Het is niet mooi om aan te zien. Er is bijna geen mens te ontwaren. Daar zijn enkele vrouwen die de kale takken verzamelen om er een vuurtje van te stoken. Het is een ontluisterend beeld van de stad, die eens de woonplaats was van de Allerhoogste God en het centrum van een volk dat Hij verlost had uit een buitengewoon benarde positie en dat Hij dit land geschonken had, een land van melk en honing. Maar die bloeiperioden waren voorbij. Waar ligt dat nu aan? God loopt vast op de mens. Het is een volk met weinig inzicht. Een voorbeeld kunnen we ontlenen aan een woord van Paulus. Hij constateert dat het Joodse volk wel ijver bezit. Ze willen alles wel doen, maar ze doen het zonder inzicht. Romeinen 10:1-3 *Broeders, de oprechte wens van mijn hart en mijn gebed tot God voor Israël is gericht op hun zaligheid. Want ik getuig van hen dat zij ijver voor God hebben, maar niet met het juiste inzicht. Omdat zij immers de gerechtigheid van God niet kennen en een eigen gerechtigheid tot stand proberen te brengen, hebben zij zich niet aan de gerechtigheid van God onderworpen.* Ze aarzelen hun eigen ideeën aan de kant te zetten. Ze weigeren om zich te onderwerpen aan de openbaring van God. Had God het niet gezegd hoe het met hen zou aflopen wanneer ze het vertrouwen en de gehoorzaamheid aan Hem zouden opzeggen? Ze kunnen het weten, en zijn er heel weinig mensen te vinden die niet meegaan op de weg die naar de ondergang leidt, het oordeel van God. Om die reden kan God niet langer warm lopen voor dit volk. Jesaja 27:11 *Zijn haar twijgen verdord, dan worden ze afgebroken. Vrouwen komen en steken ze aan. Het is immers niet een volk met inzicht. Daarom zal zijn Maker Zich er niet over ontfermen, en zijn Formeerder zal het geen genade bewijzen.*

Joodse diaspora

Vijanden als stok in Gods hand, maar ook vijanden die God en Israel willen elimineren.

Uit Jesaja 27 kunnen we opmaken dat mensen van Joodse afkomst zichzelf zullen beklagen over wat hen allemaal is aangedaan. Ze hebben op een gegeven moment de indruk dat ze veel harder door God worden aangepakt dan de andere volken, waar ze – dat komt er nog bij – ook nog veel van te lijden gehad hebben. Maar God spreekt dit tegen. God kan het weten omdat Hij de geschiedenis overziet en Zijn eigen daden kent. Feit is dat verschillende volken voor nu slechts namen uit het verleden zijn, zoals Assur en Babel en ook de kleinere landen zoals de buurlanden Moab, Edom en Ammon. Veel volken en landen die in de Bijbelse geschiedenis een belangrijke rol speelden, bestaan niet meer, zoals het Griekse en het Romeinse rijk. Het volk Israel daarentegen is er nog steeds, maar – dat moet gezegd worden – het scheelde bij tijden niet veel. Verschillende landen hebben geprobeerd het volk Israel van de aardbodem te laten verdwijnen zoals Egypte en Perzië en recent Duitsland. Bij het narekenen van de geschiedenis – gesteld dat we dat objectief zouden kunnen terwijl we ook de maat van het lijden kunnen wegen – moeten we onderscheid maken tussen wat andere volken Israel aandeden bij wijze van sanctie van Gods kant. Zo worden Assur en ook Babel en de Romeinen beschouwd als stok in de hand van God om Zijn volk de toorn van God te laten voelen. Maar er zijn Israel zeker dingen aangedaan die niet op het conto van God geschreven kunnen worden. Zo hebben *Egypte onder leiding van de Farao* en *de Perzen onder leiding van Haman* en *de Duitsers onder leiding van Hitler* geprobeerd het Joodse volk te vernietigen. Dit komt voort uit de haat van mensen tegen Israel en de God van Israel; een haat die door God is beantwoord met een

reddingsactie van Godswege waardoor het Joodse volk bijvoorbeeld in 1948 de gelegenheid ontving met toestemming van de meerderheid van de Volkerenbond om in het Thuisland Palestina een Joodse Staat te vestigen. Mogelijk zal men de aanleiding voor deze genereuze actie van de volken zoeken in het medelijden met het volk dat zo zwaar in WOII te lijden heeft gehad. Het vervolg van Israel geschiedenis in het land van herkomst is echter enkel te verklaren uit Gods bewaring. Te midden van volken die hen de zee in wilden drijven heeft het Joodse volk kans gezien een bestaan op te bouwen en een maatschappij en cultuur te ontwikkelen die zich kan meten met moderne westerse samenlevingen. De apostel Paulus heeft in Romeinen 11 *het opnemen van de gelovigen uit de volken* meteen voorzien van een voorwaarde: Men mocht niet op het Joodse volk neerkijken, omdat men uit genade geboren was en niet uit eigen prestatie. Men was niet beter dan het Joodse volk. Het lijkt er op dat de hoogmoed van het Arische ras gegroeid in een werelddeel en een land dat eens christelijk was, het Joodse volk als minderwaardig is gaan beschouwen. In die zin kan het goed zijn dat voor God de aanval op het Joodse volk in WOII de aanleiding is geweest om de knop om te zetten en Zich als opnieuw te wenden tot Zijn oude volk Israel.

De terugkeer van de Joden.

Een publiek geheim.

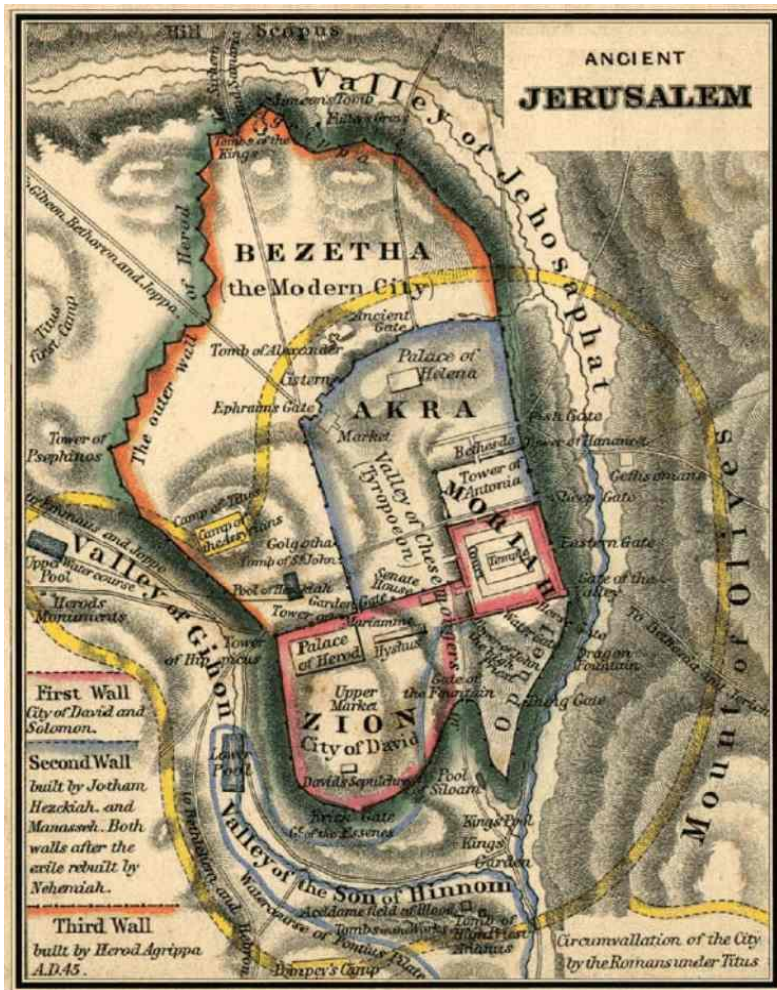
Paulus vertelt in Romeinen 11 een geheim. Daarmee is het een publiek geheim. Iedereen die het weten wil, kan het weten. Na het verlossingswerk van de Heere Jezus, de Hemelvaart en de uitstorting van de Heilige Geest is de relatie tussen God en Zijn oude volk verslechterd. De breed gedragen afwijzing van de door God gezonden Messias, Jezus Christus heeft God – en zo werkt het vaak – doorgetrokken bij wijze van straf. Romeinen 11:7,8 *Wat dan? Wat Israël zoekt, dat heeft het niet verkregen, maar het uitverkoren deel heeft het verkregen en de anderen zijn verhard, zoals geschreven staat: God heeft hun een geest van diepe slaap gegeven, ogen om niet te zien en oren om niet te horen, tot op de dag van heden.* De mensen die de Heere Jezus niet wilden aanvaarden zouden het op de duur niet meer kunnen. God verhardde – althans voor een deel – de Joodse gemeenschap, zodat ze de Heere Jezus niet konden aanvaarden als verlosser en Heere. ‘Voor een deel’ zegt Paulus erbij en dat klopt met de waarneming dat gedurende de 20 eeuwen die achter ons liggen altijd wel meer of minder bekende Joodse mensen christen geworden zijn. Maar, voegt de apostel er veelbetekenend aan toe: God is bij machte om Joodse mensen die losgeraakt zijn van hun wortels opnieuw te enten op de Olijfboom. Sterker, Paulus spreekt de verwachting uit dat er in de geschiedenis een moment zou aanbreken dat God opnieuw het Joodse volk op de eerste plaats heeft staan. Romeinen 11:25 *Want ik wil niet, broeders, dat u geen weet hebt van dit geheimenis (opdat u niet wijs zou zijn in eigen oog), dat er voor een deel verharding over Israël is gekomen, totdat de volheid van de heidenen is binnengegaan.* Ook zou God de verharding wegnemen, zodat er onder de Joden een grotere openheid kan groeien ten aanzien van de Messias Jezus. Het is opmerkelijk dat de HEERE via Jesaja refereert aan de terugkeer van het Joodse volk naar het eigen land, zoals het vanaf 1948 geschiedde. Als de dag van de grote oogst is aangebroken zal dat niet de armen vol schoven opleveren, maar God is niemand van de Joodse gemeenschap vergeten die de Heere Jezus heeft

aangenomen en een leven heeft geleid dat daarbij past. God kent die mensen persoonlijk. Hij weet precies wie ze zijn en waar Hij ze kan vinden. Op de dag van de oogst zal Hij hen een voor een oprapen. Het gebied dat wordt getekend, bevindt zich tussen de rivier de Eufraat en de Beek van Egypte, die zich tussen Gaza en Egypte bevindt. Jesaja 27:12 *Op die dag zal het gebeuren dat de HEERE de aren zal uitkloppen vanaf de rivier tot aan de Beek van Egypte; en ú, Israëlieten, zult worden opgeraapt, één voor één.* Vlak voordat de bazuin zal klinken bevindt het Joodse volk zich namelijk opnieuw in het gebied dat God hun vaders heeft geschonken. Ook de andere christen-Joden die verspreid over de volken leven – hier aangegeven met Assur en Egypte – zullen komen. Jesaja 27:13 *Op die dag zal het gebeuren dat op een grote bazuin geblazen zal worden. Dan zullen zij komen die verloren waren in het land van Assyrië, die verdreven waren naar het land Egypte. En zij zullen zich voor de HEERE neerbuigen op de heilige berg in Jeruzalem.* Opnieuw speelt de heilige berg in Jeruzalem een belangrijke rol.

Toekomstverwachting geschreven vanuit de overwinning.

De leviathan verwijst naar *de draak* oftewel *de satan*. Deze verwijzing is in die zin bijzonder omdat – als het monster opkomt uit de zee – altijd gesproken wordt over de macht die schuilgaat achter de politieke en militaire macht, die zich tegen God en Israel keert. In Openbaring 20 leren we *de draak* kennen als de macht achter Gog en Magog die de eindstrijd aangaan om Israel en zijn God voor altijd van de aardbodem te verwijderen. Dit geschiedt in *de eindtijd*, vlak voordat God komt met *het laatste oordeel en het Nieuwe Jeruzalem neerdaalt op aarde*. Openbaring symboliseert met hoofdstuk 20 en 21 de overgang van *duisternis naar licht, het laatste oordeel naar de definitieve redding*. We bevinden ons – gezien de strekking van alle Jesaja hoofdstukken van 24 t/m 27 op de nieuwe aarde. *De laatste bazuin* heeft geklonken en *het Nieuwe Jeruzalem* daalt met de gelovigen uit Israel en de volken op aarde. De locatie is *de berg van de HEERE*. God troont op Sion, de zeer hoge en heilige berg, het centrum van de stad. Openbaring 21:10 *En hij voerde mij weg in de geest op een grote en hoge berg en liet mij de grote stad zien, het heilige Jeruzalem, dat neerdaalde uit de hemel, bij God vandaan.* De stad van God, het nieuwe Jeruzalem dat zijn de mensen uit Israel en de volken die het Koninkrijk van God door hun vertrouwen en volharding – oftewel door Gods genade en kracht – mochten binnengaan.

De plattegrond van Jeruzalem.